

The article deals with the role of the public sector in the production of public goods. The researchers evaluated the effect of its scale in indicators of social, economic and institutional development. The study singled out performance criteria for public sector institutions and analyzed changes of vectors public choice in terms of globalization changes. It was revealed the impact of global institutional transformation and structural reforms in the public sector, in-depth conceptual basis of improving the efficiency of public sector functions.

Keywords: public sector, state sector municipal sector, "mixed" economy, concept, structure.

Referenses (in Latin): Translation/Transliteration/Transcription

- Balatsky, E. (2015). Rol' gosudarstvennogo sektora v postroyeniye "novoy ekonomiky". *Obshchestvo y ekonomika*, 9, 22-39.
- Belousova, S.V. (2008). Podkhody k rassmotreniyu obshchestvennogo sektora. *Yzvestiya Yrkut'skoy gosudarstvennoy ekonomicheskoy akademii*, 5, 5-8.
- Hal'chyn's'kyy, A. S. (2010). *Ekonomichna metodolohiya. Lohika onovlennya: Kurs lektsiy*. Kyiv: ADEF-Ukrayina, 572.
- Helbreyt, Dzh. (2004). *Novoe yndustrial'noe obshchestvo*. Moscow: AST; SPb.: Terra Fantastika, 620.
- Dluhopol's'kyy, O.V. (2011). *Suspil'nyy sektor ekonomiky i publichni finansy v epokhu global'nykh transformatsiy (monohr)*. Ternopil': Ekon. dumka TNEU, 632.
- Manakhova, Y.V. (2003). *Ekonomika obshchestvennogo sektora*. Saratov: Lotos, 106.
- Marshall, A. (1983). *Pryntsypy polytycheskoy ekonomyy*. Moscow: Prohress, 416.
- Oset's'kyy, V. L. (2013). Hospodars'kyy mentalitet yak chynnyk rozvytku instytutsiynoho seredovyshcha. *Visnyk Kyiv's'koho natsional'nogo universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Ekonomika*, 153, 75-79 <http://dx.doi.org/10.17721/1728-2667.2013/153-12/17>
- Serhyenko, N. V. (2006). Obshchestvennyy sektor kak otrazhenye smeshannoy ekonomiky. *Rehyonal'naya ekonomika y upravlenye*, 3, 7th ser. Retrieved from <http://region.mcnp.ru/modules.php?name=news&file=article&sid=103>
- Fedirko, N.V., Yefremov, D.P. (2014). *Ekonomika suspil'nogo sektoru*. Kyiv: KNEU, Retrieved from http://fe.u.kneu.edu.ua/depts4/disciplines_of_bachelor_level_mdu/econom_public_sector/.
- Shturba, A.YU. (2016). Struktura suspil'nogo sektoru ta vyznacheniye publichno-pryvatnogo partnerstva. *Ekonomika i upravlinnya*, 1, 16-22.
- Yakobson, L.Y. (2000). *Hosudarstvennyy sektor ekonomiky: ekonomicheskaya teoriya y praktyka*. Moscow: HU VShE, 368.
- Riddle, D.I. (1986). Service-led growth. *The role of the service sector in world development*. N.Y.
- Samuelson, P.A. (1969). The Pure Theory of Public Expenditures. *Public Economics by Margolis and Y. Guitton*. London.

Bulletin of Taras Shevchenko National University of Kyiv. Economics, 2017; 3(192): 15-18

УДК 35.088

JEL classification: J 290

DOI: <https://doi.org/10.17721/1728-2667.2017/192-3/3>

О. Євтушевська, канд. екон. наук, асист.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ, Україна

ТАЙМ-МЕНЕДЖМЕНТ ЯК ВИЯВ СВІТОГЛЯДУ СУЧАСНОЇ ЛЮДИНИ

Досліджено основні причини поширеності тайм-менеджменту в сучасних умовах, а саме виникнення динамічної конкуренції, інтенсифікація споживання товарів і послуг, високий рівень бюрократизації, непередбачуваність соціально-економічних процесів. Висвітлено окремі принципи тайм-менеджменту. Розкрито переваги та недоліки зазначеної системи.

Ключові слова: тайм-менеджмент, сприйняття часу, суспільство змін, розпорядок дня.

Постановка проблеми. Актуальність дослідження зумовлена необхідністю більш виваженого сприйняття тайм-менеджменту, оскільки зазначене явище часто ототожнюється із плануванням часу винятково для досягнення соціального й економічного успіхів. Тоді як насправді тайм-менеджмент є інструментом організації життя для реалізації широкого спектра світоглядних цілей. Тайм-менеджмент набув широкої популярності в сучасних умовах, дослідження причин його розповсюдження допоможе зрозуміти окремі тенденції розвитку сучасного суспільства. Зазначена тема привертає до себе пильну увагу вчених, є немало досліджень теоретичних і прикладних виявів тайм-менеджменту. Проте світоглядні аспекти цієї проблеми потребують детальнішого розгляду. Надзвичайна популярність тайм-менеджменту пов'язана зі змінами в економічній сфері та із трансформацією ціннісних орієнтирів сучасного суспільства. Тайм-менеджмент – це не просто сукупність практичних рекомендацій щодо управління часом, це вияв світогляду сучасної людини, для якої планування часу стає засобом для досягнення успіху та перемоги в конкурентній боротьбі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням розвитку тайм-менеджменту займаються такі зарубіжні вчені: Г. Архангельський, О. Морозова, Д. Гессен, Т. Еріксен (останні два автори досліджують конкуренцію, яка є однією з основних причин популярності тайм-менеджменту) та ін. Серед українських науковців зазначеною темою цікавляться: О. Колесов, А. Воцьківська, Н. Черненко, О. Майсюра, Н. Крукевич, С. Кулакова, О. Грімов та ін. Н. Черненко розглядає тайм-менеджмент як засіб удосконалення професійної

діяльності державних службовців. О. Колесов та А. Вацьківська розкривають методи контролю й організації часового ресурсу. О. Майсюра цікавиться питанням ефективного використання особистого часу. Н. Крукевич розкриває проблеми становлення поняття тайм-менеджменту [7]. С. Кулакова досліджує окремі аспекти впровадження європейської практики тайм-менеджменту у вітчизняних умовах [8]. Г. Архангельський надає практичні рекомендації щодо планування часу для управлінців, службовців, підприємців і студентів. О. Морозова аналізує філософські аспекти сприйняття часу. О. Грімов досліджує окремі характеристики фрілансу як нестандартної форми зайнятості [9].

Методологія дослідження. Відповідно до мети і предмета дослідження використано загальні та спеціальні наукові методи. Для розкриття причин поширення тайм-менеджменту і висвітлення його основних принципів застосовуються загальнонаукові методи абстракції, порівняння і синтезу. При дослідженні переваг і недоліків тайм-менеджменту використано метод абстракції, синтез, метод безпосереднього спостереження. Джерельна база дослідження – наукові праці українських і закордонних науковців у сфері дослідження тайм-менеджменту, мотивації праці, філософських аспектів планування часу.

Метою статті є дослідження окремих аспектів тайм-менеджменту для формування рекомендацій щодо планування часу в сучасних умовах. **Завдання статті** – визначення причин поширеності тайм-менеджменту, висвітлення його основних принципів, розкриття переваг і недоліків зазначеної системи.

Результати дослідження. Час є однією з найскладніших філософських категорій. Він утілюється у плин-

ності, у змінах її, очевидно, є об'єктивною даністю, проте сприймається людьми суб'єктивно. Залежно від обставин видається, що час йде повільно або, навпаки, швидко. Для багатьох сучасних людей час летить дуже стрімко. Постійні зміни, жорстка конкуренція, заклики поспішати та досягати успіху формують відчуття плинності часу. За таких умов набуває популярності тайм-менеджмент, тобто управління часом. Зазначений термін не є коректним, на думку деяких дослідників, оскільки людина не може управляти часом, вона може намагатися управляти собою. Впливати на час неможливо [1]. Мабуть, коректнішим є термін *планування часу*. Недаремно дедалі частіше серед фахівців зустрічаються заклики замінювати поняття тайм-менеджмент поняттям самоменеджмент, оскільки те, чого навчають тренери, ведучі семінарів, автори книг і науковці – це, дійсно, не робота із часом, а робота над собою [2].

Планування часу не є чимось новим в історії. Окремі державні діячі, митці, мислителі, торговці сприймали його як обмежений, цінний ресурс, дотримувалися розпорядку дня, визначали, скільки приблизно часу знадобиться для тієї чи іншої діяльності. На думку О. Морозової, "без практичного обліку часу, контролю за дотриманням його ритмів, людина не змогла б цілорационально організувати навіть примітивне виробництво..." [6]. Проте все ж у докапіталістичній епосі суворий часовий розпорядок був характерним лише для вузьких прошарків суспільства й окремих непересічних особистостей. Праця переважно більшої населення визначалася природно-кліматичними умовами та вимогами рабовласників чи феодалів. Ритмічність праці відповідала ритму природи, середовище існування людини підштовхувало її до монотонної, важкої, часто повільної, постійно повторюваної діяльності. Роботи було багато, але не треба було тримати в пам'яті безліч завдань, термінів, зобов'язань. За таких умов строге планування часу, найімовірніше, було винятком, а не правилом. Важливу роль у такому становищі відіграв позаекономічний примус людини до праці. Праця для реалізації чужих інтересів, не підкріплена позитивною мотивацією не завжди належно планується.

З розвитком капіталізму ситуація починає змінюватися. Під впливом науково-технічної революції та інших чинників постає масове виробництво, а з ним з'являється динамічна, безпрецедентна конкуренція, яку можна назвати однією із причин зростання популярності тайм-менеджменту. Безумовно, на той час не як наукового напрямку, а як практичної діяльності. Конкуренція є одним з основних рушіїв планування часу. Швидкість, робота на результат стають нормою для більшості найманих працівників. У конкурентній боротьбі фактор часу відіграє дуже важливу роль. За таких умов виробники вчилися планувати час і створювали таку виробничу систему, яка б оптимізувала часові витрати робітників. Нині конкуренція притаманна не лише ринку, а й міжособистісним відносинам, різним царинам життя. Разом з конкуренцією активно розвивається культ успіху, однією з вимог якого є самоорганізація людини. Людина прагне обійти не лише своїх сучасників, а й попередників [3]. За таких умов доводиться "ущільнюватися", розраховувати час і планувати свою діяльність не просто на день, але й на місяць, півроку, рік. Хоча загалом таке планування далеко не завжди ефективне, оскільки неможливо передбачити зміну обставин, виникнення форс-мажорних подій, перемену мотивації. Поява наукової організації праці, одним із засновників якої був Фредерік Тейлор, "стиснула" час, до певної міри

перетворила робітника на виробничий гвинтик, хоча й істотно підвищила продуктивність праці.

Причиною розвитку тайм-менеджменту, на нашу думку, також можна назвати *масове споживання*, характерне для розвинених країн. Людині потрібно не лише обмірковувати та реалізувати певний обсяг робіт, але й продумати, коли, що і де купити. У сучасних умовах частина товарів стає додатковим джерелом споживання. Наприклад, купівля автомобіля передбачає подальший ремонт, заправку, обслуговування транспортно-го засобу. Нерухомість є джерелом витрат на опалення, освітлення, ремонтні роботи тощо. Сучасні пристрої вимагають підзарядки та поповнення рахунків. Побутова техніка також потребує ремонту та періодичної заміни. За таких умов особа змушена планувати свою діяльність. *Бюрократизація* життя теж до певної міри вимагає планування часу. Сучасна людина живе серед канцелярщини, рахунків, документообігу. Усе це пов'язано з виконанням певних процедур упродовж визначених термінів. Зростання споживчих потреб призвело до збільшення витрат часу, зокрема на купівлю, на пошук необхідних речей, їхню експлуатацію та навіть утилізацію. Нові можливості породжують нові проблеми та змушують планувати власну діяльність.

Характерною ознакою сучасності є високий рівень непередбачуваності суспільного розвитку. Інтенсифікація міждержавних, міжгосподарських зв'язків, динамічний науково-технічний розвиток, серйозні екологічні проблеми, постійні зміни правил гри й інші чинники роблять життя багатьох учасників ринку мало прогнозованим. Саме за таких умов планування, причому гнучке планування часу, стає актуальним. Навряд чи варто жорстко планувати життя та роботу в умовах невизначеності та можливості виникнення форс-мажорних обставин.

Тайм-менеджмент є частиною ідеології успіху сучасної людини. Тренінги, присвячені даній практиці не лише навчають планувати свій час, але надихають на нові успіхи та звершення. При цьому особа має ставити собі питання, для чого їй потрібний та чи потрібний успіх і досягнення. Люди по-різному сприймають необхідність планування часу. Для деякого – це природна потреба відчувати корисність прожитих днів. Порушення планів і невиконання передбаченої роботи викликає внутрішній дискомфорт. Для інших така практика дуже обтяжлива та гнітюча. Загалом, планування часу необхідне не лише для підприємництва, але й для інших сфер діяльності. Зокрема, духовне життя, мистецтво, наука, господарство передбачають чіткий розпорядок. Деякі митці та науковці говорять про те, що вони не вірять у натхнення, а вірять у розклад дня та дисципліну. Проте, як і в кожному випадку, не можна впадати у крайнощі. Не варто марно гаяти час, але й не треба перетворювати працівника на виробничий гвинтик, який ніколи не розлучається з режимом дня і болісно реагує на кожне порушення своїх планів.

Основними рекомендаціями щодо планування часу можна назвати такі:

- ✓самотивація або нагорода собі за зроблену вчасно роботу. Деякі дослідники говорять, що така практика є ефективною [4].

- ✓встановлення для себе покарань за запізнення, невиконання роботи, неорганізованість;

- ✓продумування наступного дня, підготовка необхідних для роботи речей звечора. Оскільки пошук потрібного зранку найчастіше призводить до стресів і запізень, що потім позначається на всьому дні;

✓ прорахунок можливих негативних чинників, які можуть вплинути на розпорядок дня (урахування часу на затори, запізнення колег, невчасне підписання документів тощо). Людина має прораховувати різні варіанти, щоб розуміти, як діяти за різних обставин, хоча, очевидно, що всього передбачити неможливо;

✓ ведення щоденника зі справами, які слід зробити, оскільки тримати все в пам'яті подекуди просто неможливо;

✓ умовно розподілити день на кілька частин і виконувати завдання, заплановані на ранок, обід і вечір.

При плануванні часу необхідно враховувати організованість чи хаотичність соціальної системи, у якій перебуває людина. Особа може бути організованою та дисциплінованою, проте якщо в неї немає автомобіля, а громадський транспорт рухається без чітко визначеного графіку, то пунктуальність стає майже недосяжною. Людина може планувати свій день, але якщо в країні існують постійні перебої з електропостачанням, вчасність подачі звітів чи публікацій буде досить складним завданням.

На планування часу впливає сфера діяльності працівника. Державна служба або робота в корпоративному секторі організовує людину, інколи без її особливих зусиль. У цих царинах час часто розподіляється керівною верхівкою, персонал отримує готові графіки роботи. При цьому частина працівників дотримується розкладу, а решту підштовхує до цього колективний інстинкт.

У "вільних" професіях та підприємстві планування часу залежить від особи. На думку деяких дослідників, "гнучкий робочий графік, мобільність, творчий характер праці і порівняна незалежність працівників із відсутністю прив'язки до робочого місця... стають важливішими для людей" [9]. Проте для окремих осіб такі характеристики, радше, є недоліками, оскільки організувати себе для вчасного виконання завдань вони не у змозі. Рівень організованості людини, справді, багато в чому визначає успіх її діяльності. Проте найскладнішими проблемами тайм-менеджменту є внутрішня мотивація та дисциплінованість людини. Історія знає приклади творчих осіб, які не дотримувалися чіткого розпорядку, проте працювали досить ефективно. Можливо, що більш жорстким, конкурентним, бюрократизованим є середовище перебування людини, то більшою мірою вона потребує планування часу.

Тайм-менеджмент є неоднозначним явищем, що має свої переваги та недоліки. Перевагами тайм-менеджменту вважають те, що він:

- дозволяє досягти встановлених цілей на основі повсякденного розв'язання основних завдань, інші – делегувати підлеглим або співробітникам;

- дає можливість визначити пріоритети, при виконанні всіх видів робіт раціонально використовувати свій час;

- допомагає розвивати в собі більш гнучке та спокійне ставлення до змін за рахунок оперативного корегування плану дій [5];

- тайм-менеджмент може відігравати роль своєрідної психотерапії у складні етапи життя, оскільки інтенсивна робота та чіткий розпорядок не дозволяють концентруватися на негативних думках і невдачах.

Недоліками тайм-менеджменту, на нашу думку, можна назвати такі:

- у зазначеній практиці питання "як встигнути?" превалює над питанням "для чого це робити?". Незважаючи на те, що першим етапом тайм-менеджменту є цілепокладання, часто після тривалого періоду жорсткого планування часу та виконання безлічі завдань первинні цілі відходять на задній план. Сам процес планування часу, дотримання розпорядку стає важливішим, ніж

початкова мета. Планування часу перетворюється на самоцінність. Частина людей при цьому стає ловцями часу, а не ловцями сенсу;

- жорстке планування часу перешкоджає саморефлексії, людина може перестати осмислювати своє життя, аналізувати поведінку, слова та вчинки. Хоча це, радше, є не так проблемою планування часу, як проблемою надмірної кількості обов'язків, що в більшості випадків робить людину суєтною, поверхневою та знервованою.

Висновки. У сучасних умовах тайм-менеджмент асоціюється з розвитком особистості, досягненням успіху, постійною конкуренцією, гонитвою за економічними та соціальними результатами. З одного боку, популярність тайм-менеджменту є наслідком секуляризації свідомості сучасної людини з її орієнтованістю на успішний результат роботи та самореалізацію через соціально-економічні наслідки своєї діяльності. У секулярно-мисливстві тайм-менеджмент часто перетворюється на гарячкову гонитву за часом. Тоді як для життя необхідне осмислене, бережливе ставлення до часового ресурсу. Із другого боку, тайм-менеджмент – це не більше ніж інструмент для досягнення власних цілей. Цей інструмент може бути використаний не лише у кар'єрному зростанні, у бізнесі, на державній службі чи в корпорації. Його можна застосувати в духовному житті (і його використовували, хоча й не називали це тайм-менеджментом); мистецтві (деякі митці встановлювали обсяг роботи на кожен день і мали чіткий розпорядок часу); науці; вихованні тощо.

Дискусія. Тайм-менеджмент, як і переважна більшість соціально-економічних процесів, характеризується неоднозначністю, що сприяє появі як прихильників, так і противників цієї практики. Дискусійними є питання використання тайм-менеджменту в окремих сферах діяльності та в деяких колективах. Наприклад, наскільки доцільною така практика може бути у творчих об'єднаннях. Дискусійним є питання вивчення основ тайм-менеджменту в закладах професійної освіти.

Список використаних джерел

1. Колесов О. С. Тайм-менеджмент – управління часом [Електронний ресурс] / О. С. Колесов, А. В. Вацьківська. – Режим доступу : <http://econjournal.vsau.org/files/pdf/a/459.pdf>.
2. Черненко Н. М. Тайм-менеджмент як засіб удосконалення професійної діяльності держслужбовців [Електронний ресурс] / Н. М. Черненко. – Режим доступу : [www.dridu.dp.ua/zbirnik/2011-02\(6\)/11cnndds.pdf](http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2011-02(6)/11cnndds.pdf).
3. Гессен Д. Біг на місці: парадокси конкуренції / Д. Гессен, Т. Еріксен. – К., 2014.
4. Архангельский Г. Тайм драйв / Г. Архангельский. – М., 2006.
5. Майсюра О. М. Про ефективність використання особистого часу (до питання тайм-менеджменту) [Електронний ресурс] / О. М. Майсюра. – Режим доступу : www.eco-science.net/archiv2010/129--2104.html.
6. Морозова О. Ф. Тайм-менеджмент в системе социального управления [Электронный ресурс] / О. Ф. Морозова. – Режим доступа : www.journals.tsu.ru/uploads/import/847/files/334-035.pdf.
7. Крукевич Н. М. Проблеми становлення поняття "тайм-менеджмент" [Електронний ресурс] / Н. М. Крукевич. – Режим доступу : www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi.../cgiirbis_64.exe.
8. Кулакова С. Ю. Впровадження європейської практики тайм-менеджменту на підприємствах України [Електронний ресурс] / С. Ю. Кулакова. – Режим доступу : www.economy.nauka.com.ua/pdf/1_2016/27.pdf.
9. Грімов О. О. Основні характеристики фрілансу як нестандартної форми зайнятості [Електронний ресурс] / О. О. Грімов // Економічний часопис – XXI. – 2016. – № 157 (3–4(1)). – С. 79–81. – Режим доступу : DOI: <http://dx.doi.org/10.21003/ea.v157-0024>.

Надійшла до редколегії 13.02.17
Date of editorial approval 04.04.17

Author's declaration on the sources of funding of research presented in the scientific article or of the preparation of the scientific article: budget of university's scientific project

О. Евтушевская, канд. экон. наук, асист.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ, Україна

ТАЙМ-МЕНЕДЖМЕНТ КАК ПРОЯВЛЕНИЕ МИРОВОЗЗРЕНИЯ СОВРЕМЕННОГО ЧЕЛОВЕКА

Исследованы основные причины распространенности тайм-менеджмента в современных условиях, а именно появление динамичной конкуренции, интенсификация потребления товаров и услуг, высокий уровень бюрократизации, непредсказуемость социально-экономических процессов. Освещены некоторые принципы тайм-менеджмента. Раскрыты преимущества и недостатки данной системы.

Ключевые слова: тайм-менеджмент, восприятие времени, общество изменений, распорядок дня.

O. Yevtushevska, PhD in Economics, Assistant

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine

TIME MANAGEMENT AS A SHOW OF WORLD VIEW OF MODERN HUMAN

Planning of time always was an inalienable part of social and economic life. However, nowadays time management became so current because of essential changes in society development. Massive production, strict competition, secularization, modern cult of success caused sufficient changes in time perception. Workers, producers, agents, especially in developed countries involved into dynamic economic relations, which demand planning of time and strict daily routine. In our opinion, two main reasons of time management popularity are world-view changes, which make modern secular society radically transforms surroundings of existing and high competition between producers and workers. Time management has its positive advantages, namely it discipline peoples, rise their productivity, reduce wasting of time. However, time management can turn into end in itself.

Key words: time management; perception of time; society of changes; daily routine.

References (in Latin): Translation / Transliteration / Transcription

1. Kolesov, O.S., Vatskiy'ska, A.V., (2011). Taim menedzhment – upravlinnya chasom [Time management – direction of time]. Available at: <http://econjournal.vsaou.org/files/pdfa/459.pdf>
2. Chernenko, N.M., (2011). Taim menedzhment jak zasib vdoskonalennya profesiinoi dial'nosti derzhsluzhbovtstv [Time management as a means of improvement of public servants professional activity]. Available at: [www.dridu.dp.ua/zbirnik/2011-02\(6\)/11cnnds.pdf](http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2011-02(6)/11cnnds.pdf)
3. Hessen, D., Eriksen, T., (2014). Bih na mistsi: paradoksy konkurentsii [Running in place: paradoxes of competition], K., Nika-Tsentr., 208 p. (in Ukr.)
4. Arhanhels'kyi, G., (2006). Taim-draiv [Time-drive], M., Mann, Ivanov i Ferber, 256 p. (in Rus.)
5. Maisura, O.M., (2010). Pro efektyvnist' vykorystannya osobystoho chasu [About effectiveness of personal time using (about time-management)]. Available at: www.eco-science.net/archiv2010/129--2104.html
6. Morozova, O.F., (2011). Taim menedzhment v sisteme sotsyalnoho upravleniya [Time management in system of social administration]. Available at: www.journals.tsu.ru/uploads/import/847/files/334-035.pdf
7. Krukeyvych N.M., Problemy stanovlennya ponyattya "taim menedzhment" [Problems of time management formation]. Available at: www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_64.exe
8. Kulakova S. Ju., Vprovadzhennya yevropeis'koi praktyky taim menedzhmentu na pidpnyemstvah Ukrayiny [Implementation of European practice of time management in a companies of Ukraine]. Available at: [HYPERLINK "http://www.economy.nayka.com.ua/www.economy.nayka.com.ua/pdf/1_2016/27.pdf"](http://www.economy.nayka.com.ua/www.economy.nayka.com.ua/pdf/1_2016/27.pdf)
9. Grimov, O. (2016). Osnovni charakterystyky frilansu yak nestandardnoi formy zainyatosti [Main features of freelancing as a nonstandard form of employment]. Economic Annals – XXI. – no 157 (3-4(1)). – pp. 79 – 81. DOI: <http://dx.doi.org/10.21003/ea.v157-0024>

Bulletin of Taras Shevchenko National University of Kyiv. Economics, 2017; 3(192): 18-24

УДК 330.34

JEL classification: E2

DOI: <https://doi.org/10.17721/1728-2667.2017/192-3/4>

I. Кичко, д-р экон. наук, доц.,
А. Холодницька, канд. экон. наук, доц.

Чернігівський національний технологічний університет, Чернігів, Україна

ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ ЯК ІНСТРУМЕНТУ СТРУКТУРНОЇ ПЕРЕБУДОВИ ЕКОНОМІКИ

Досліджено концептуальні підходи до здійснення інвестиційної політики в умовах структурної перебудови економіки України. Проаналізовано зміни структурного співвідношення галузей економічної діяльності, тенденції розвитку інвестиційних процесів, окреслені пріоритетні напрями підвищення інвестиційної привабливості України в контексті економічних трансформацій. Встановлено, що за період 2010–2015 рр. найбільші структурні зрушення відбулися в таких секторах економіки, як сільське господарство, промисловість, а також у фінансовій та страховій діяльності. З'ясовано, що до першочергових завдань структурної перебудови української економіки належать: задоволення потреб людей у повноцінних продуктах харчування, насичення ринку товарами індивідуального споживання і послугами в потрібному асортименті та високої якості, реалізація програми житлового будівництва, поліпшення охорони здоров'я, освіти і культури, активізація зусиль з охорони природного середовища, кардинального поліпшення екології у країні. На сучасному етапі сформована структура економіки, її технічний рівень і здійснювана інвестиційна політика не забезпечує повноцінне впровадження ресурсозберігаючих технологій.

З метою поліпшення умов для здійснення інвестицій в Україні створено дієвіші механізми для співпраці держави та територіальних громад (державні партнери), уведено міжнародну практику підготовки проектів державно-приватного партнерства. Підвищення платоспроможного попиту населення позитивно вплине не тільки на зростання продуктивності праці, але зменшить соціальну напругу в країні, активізує людський потенціал.

Зрушення у структурі виробництва, споживання електроенергії мають значення не тільки в сенсі підвищення ефективності галузі, а й надзвичайно важливі в умовах складної екологічної ситуації у країні, існує необхідність посилення природоохоронних заходів. Пріоритетним напрямом сучасної інвестиційної політики та структурної перебудови економіки має стати виконання програм, пов'язаних із безпосереднім задоволенням потреб населення в житлі, продуктах харчування, промислових товарах і послугах. Розв'язанню цих завдань, у підсумку, підпорядкований розвиток усіх галузей економіки.

Ключові слова: державна інвестиційна політика, структурна перебудова економіки, структурні зміни, інвестиції, інвестиційна привабливість, інвестиційний клімат.

Постановка проблеми. Якісні зміни у структурі економіки необхідно розглядати як найважливішу складову частину економічної стратегії на сучасному етапі. Будь-яка зміна в характері відтворення знаходить своє від-

ображення в його пропорціях. Незважаючи на свою відносну стабільність, вони постійно змінюються. Якщо необхідно змінити спрямованість і швидкість економічного розвитку, як це відбувається зараз, то необхідно